

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Стоил Мавродиев, Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград
на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление 3.2. Психология

Научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“

Автор: Костантинос Апостолос Тафилис

Тема: „Самоуважение, тревожност и модели на междуличностни отношения сред ученици в горна училищна възраст от Р. Гърция (Self-esteem, Anxiety, and Models of Interpersonal Relationships amongst High-school Students in the Republic of Greece).“

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният от докторант Костантинос Тафилис комплект материали на хартиен носител е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“, включва всички необходими документи, в т.ч. автореферат и публикации по темата. Процедурата е законосъобразна.

2. Актуалност на тематиката

Междуличностните отношения са сложна за разработване тема, още повече когато се касае за ученици от горна училищна възраст, пред които стои като основна задача на развитието да интегрират своя досегашен опит и да осъществят своята идентичност. Както добре отбелязва докторантът – тези отношения са детерминирани от редица личностни фактори като равнището на самоуважение, наличието на повишена тревожност и др. Моделите на междуличностните отношения се разглеждат най-вече в полето на възрастовата и педагогическа психология и психологията на общуването.

Темата на дисертационния труд е актуална и значима за психологическата наука и практика. Подобно целенасочено изследване не е реализирано в Р. Гърция.

3. Познаване на проблема

Костантинос Тафилис демонстрира отлично познаване на проблемите за междуличностното общуване и неговите детерминанти при ученици от горна училищна възраст. Това е свързано и с факта, че докторантът работи като учител, и има експертиза по отношение на работа с тези ученици. Изключително компетентно и задълбочено са изследвани основните

конструкти – „самоуважение“, „тревожност“ и моделите на междуличностни взаимоотношения.

4. Методика на изследването

Дизайнът на емпиричното изследване разкрива добре осмислена и оригинална концепция на научния труд.

Целта, задачите и хипотезите са формулирани прецизно.

Използвани са релевантни методи за емпирично събиране на данни, които включват три психологични теста.

Статистическите процедури съответстват на спецификата на изследването.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд има класическа структура и е разгърнат в общ обем от 146 страници. В съдържателно отношение са обособени три основни глави. Теоретичният анализ показва задълбочено познаване на парадигмата на позитивната психология, чието начало е поставено от Мартин Селигман, и на която основа докторантът и поставил останалите конструкции. Много добре е показана връзката между самоуважението, тревожността и междуличностните отношения. Направена е психологична характеристика на възрастовият период в който се намират изследваните ученици.

Специален акцент е поставен върху виртуалното (интернет) общуване.

Докторантът умее да борави с литературни източници, да ги цитира коректно и да извежда съответни обобщения.

Дизайнът на изследването е релевантен на основната концепция на труда. Целите, задачите и хипотезите са логически свързани.

Получени са богати и ценни за психологическата и педагогическата практика резултати от емпиричното изследване, които разкриват детерминираността на основните стилове на общуване от равнището на самоуважение у учениците и тяхното емоционално състояние (наличието или отсъствие на повишена тревожност).

Емпиричните резултати са подложени на съответни статистически процедури, които разкриват надеждност, валидност и др. показатели на съответните тестове.

Докторантът демонстрира отлични аналитични способности и е успял да направи качествена и аналитична дискусия на емпиричните факти.

Формулираните изводи имат теоретична и приложна насоченост.

Приемам напълно формулираните от автора приноси. Същите могат да бъдат обобщени по следния начин:

- Направено е задълбочено теоретично изследване, анализ и обобщение на основните конструкции;

- Апробирани са скали за изследване на ученици от горна училищна възраст;
- Разкрити са взаимовръзките между равнището на самоуважение, тревожността и основните стиллове на общуване при изследваните лица.

Приносите имат теоретична и подчертано практическа стойност, особено що се отнася до интернет общуването. Докторантът е посочил как биха могли да бъдат използвани в практиката получените резултати.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Представените три публикации са пряко свързани с тематиката на научния труд. Същите са публикувани в рецензирани научни източници.

Нямам съмнение, че дисертационния труд е дело на докторантката. Приносите и получените резултати са негова лична заслуга.

7. Автореферат

В структурно отношение авторефератът отразява коректно съдържанието на дисертацията. Представени са основните теоретични постановки, дизайна и резултатите от собственото проучване.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на авторът да публикува своя труд под формата на монографично изследване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертацията е реализирана на високо научно равнище и отговаря на утвърдените изисквания за подобен научен труд; съдържа научни и научно-приложни резултати.

Константинос Тафилис притежава добра психологична подготовка и изследователски компетентности.

Предвид на горното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, и ще гласувам ЗА присъждането на образователната и научна степен 'доктор' на Константинос Апостолос Тафилис по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология; Научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“.

27.09.2021 г.

Изготвил становището: .....

доц . д-р С. Мавродиев